

EVROPSKÝ PARLAMENT

2004

2009

Dokument ze zasedání

A6-0017/2009

26. 1. 2009

ZPRÁVA

o určitých aspektech autorského práva v Evropské unii
(2008/2121(INI))

Výbor pro právní záležitosti

Zpravodaj: Manuel Medina Ortega

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....	10
STANOVISKO VÝBORU PRO PRŮMYSL, VÝZKUM A ENERGETIKU.....	15
STANOVISKO VÝBORU PRO VNITŘNÍ TRH A OCHRANU SPOTŘEBITELŮ	18
VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU	21

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o určitých aspektech autorského práva v Evropské unii (2008/2121(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na články 14 a 95 Smlouvy o ES,
- s ohledem na článek 27 Všeobecné deklarace lidských práv OSN,
- s ohledem na čl. 17 odst. 2 Listiny základních práv Evropské unie,
- s ohledem na zprávu Komise ze dne 30. listopadu 2007 týkající se uplatňování směrnice 2001/29/ES o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (SEK(2007)1556),
- s ohledem na zelenou knihu Komise o autorském právu ve znalostní ekonomice (KOM(2008)0466) ze dne 16. července 2008,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti¹,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004 o dodržování práv duševního vlastnictví² a s ohledem na prohlášení Komise 2005/295/ES týkající se článku 2 směrnice 2004/48/ES³,
- s ohledem na své usnesení ze dne 25. září 2008 k doporučení Komise ze dne 18. října 2005 o kolektivní přeshraniční správě autorského práva a práv s ním souvisejících pro zákonné on-line hudební služby⁴,
- s ohledem na své usnesení ze dne 15. ledna 2004 o rámci Společenství pro organizace kolektivní správy v oblasti autorského práva a práv s ním souvisejících⁵,
- s ohledem na doporučení Komise 2005/737/ES ze dne 18. října 2005 o kolektivní přeshraniční správě autorského práva a práv s ním souvisejících pro zákonné on-line hudební služby⁶,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 16. dubna 2004 o správě autorského práva a práv s ním souvisejících na vnitřním trhu (KOM(2004)0261),
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 96/9/ES ze dne 11. března 1996

---

¹ Úř. věst. L 167, 22.6.2001, s. 10.

² Úř. věst. L 157, 30.4.2004, s. 45.

³ Úř. věst. L 94, 13.4.2005, s. 37.

⁴ Přijaté texty, P6_TA(2008)0462.

⁵ Úř. věst. C 92 E, 16.4.2004, s. 425.

⁶ Úř. věst. L 276, 21.10.2005, s. 54.

o právní ochraně databází¹,

- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/116/ES ze dne 12. prosince 2006 o harmonizaci doby ochrany autorského práva a určitých práv s ním souvisejících²,
- s ohledem na své usnesení ze dne 27. září 2007 nazvané „i2010: směrem k evropské digitální knihovně“³;
- s ohledem na článek 45 jednacího řádu,
- s ohledem na zprávu Výboru pro právní záležitosti a na stanoviska Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku a Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů (A6-0017/2009),

Autorské právo a informační společnost

1. připomíná, že přijetí směrnice 2001/29/ES bylo jedním z prioritních cílů definovaných na zasedání Evropské rady v Lisabonu ve dnech 23. a 24. března 2000 v rámci vývoje směrem ke konkurenceschopné a dynamické ekonomice založené na znalostech;
2. připomíná, že Evropské společenství a členské státy jsou povinny dodržovat mezinárodní rámec autorského práva, zejména čl. 9 odst. 2 Bernské úmluvy o ochraně literárních a uměleckých děl z roku 1886 a článek 13 dohody o obchodních aspektech práv duševního vlastnictví, jenž je převzat v čl. 5 odst. 5 směrnice 2001/29/ES;
3. považuje uplatňování této směrnice ve členských státech i její důsledky pro harmonizaci autorského práva za uspokojivé;
4. konstatuje, že výše uvedená první zpráva Komise týkající se uplatňování článků 5, 6 a 8 směrnice 2001/29/ES nemůže být podkladem pro relevantní zhodnocení, neboť k provedení směrnice v členských státech došlo až poté, a vyzývá proto Komisi, aby soustředila své úsilí na důsledné provádění směrnice 2001/29/ES ve všech jejích aspektech a aby zajistila vyváženost mezi odměnami držitelům autorských práv a šířením děl ve prospěch evropských spotřebitelů;
5. vyjadřuje politování nad tím, že se Komise ve své zprávě nezabývala legislativní praxí v těch státech, které k Evropské unii přistoupily až po přijetí směrnice 2001/29/ES;
6. doufá, že si Komise vyhradí více času k sestavení obsažnějšího přehledu prováděcích opatření a budoucí judikatury;
7. domnívá se, že směrnice 2001/29/ES musí být uplatňována v širším rámci a zejména s ohledem na ustanovení týkající se elektronického obchodu obsažená ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu⁴, ve směrnici 2004/48/ES a dále s ohledem na ustanovení o ochraně údajů obsažená ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto

¹ Úř. věst. L 77, 27. 3. 1996, s. 20.

² Úř. věst. L 372, 27.12.2006, s. 12.

³ Úř. věst. C 219 E, 28. 8.2008, s. 296.

⁴ Úř. věst. L 178, 17.7.2000, s. 1.

údajů¹,

8. konstatuje, že případná revize směrnice 2001/29/ES není vhodná vzhledem k tomu, že její provádění v právních řádech členských států bylo dokončeno teprve v roce 2006;
9. domnívá se, že směrnice 2001/29/ES dosáhla spravedlivé rovnováhy mezi zájmy zainteresovaných stran;
10. připomíná, že směrnice 2001/29/ES hraje významnou úlohu v rámci procesu přizpůsobování autorského práva a práv s ním souvisejících informační společnosti;
11. vítá skutečnost, že Komise usnadnila uskutečnění diskusí o systému poplatků za pořizování soukromých kopií mezi zainteresovanými stranami tím, že zřídila platformu, v níž se setkávají zástupci průmyslu, držitelů práv a spotřebitelů a jejímž cílem je objektivně posoudit uvedené systémy a otázky, které z nich vyplývají, zejména v prostředí online; vybízí tuto platformu, aby důsledně a objektivně přezkoumala otázky týkající se zákonného zdroje a kritérií pro stanovení poplatků za pořizování kopií, včetně průzkumů veřejného mínění spotřebitelů a informací o systémech poplatků za pořizování soukromých kopií, které budou spotřebitelům poskytovány; žádá Komisi, aby Parlament informovala o výsledcích činnosti této platformy; dále se domnívá, že je v zájmu držitelů práv, spotřebitelů i průmyslu, aby jim byly poskytnuty rovné podmínky;
12. pozastavuje se nad tím, proč se výše uvedená zelená kniha Komise téměř výlučně zaměřuje na vydavatelskou činnost a přitom opomíjí ostatní odvětví kulturního průmyslu;
13. připomíná Komisi, že v oblasti regulace autorského práva a práv s ním souvisejících je zásadní a nezbytné, aby orgány EU úzce spolupracovaly a pracovaly ve vzájemné shodě;
14. zdůrazňuje, že Komise musí být ve svém přístupu k autorskému právu důsledná; doporučuje, aby návrhy pocházející z různých odvětví koordinovalo jediné GŘ a zajistilo tak dodržování právního základu autorského práva a zamezilo nezamýšleným důsledkům;
15. považuje ochranu autorského práva, práv s ním souvisejících a práv duševního vlastnictví za důležitý faktor zajištění hospodářské konkurenceschopnosti Evropské unie;
16. konstatuje, že tvůrčí odvětví se rychle rozvíjejí, že se na HDP Unie (2003) podílejí 2,6 % a zaměstnávají více než pět milionů lidí;
17. je přesvědčen, že tvůrčí odvětví hrají v informační společnosti zásadní úlohu;
18. připomíná, že ochrana autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti je důležitým prvkem rozvoje hospodářství vnitřního trhu a podporuje pozitivní dynamiku pobídek, tvorby, investic a šíření děl evropským spotřebitelům,
19. zdůrazňuje, že ochrana autorského práva a práv s ním souvisejících je předpokladem pro povzbuzení tvořivosti a inovace a pro zachování rozmanitosti kultur;
20. uznává, že rozsáhlé šíření vědomostí pomáhá vytvářet otevřenější a soudržnější

---

¹ Úř. věst. L 281, 23.11.1995, s. 31.

společnosti, zdůrazňuje však, že pro duševní tvůrčí činnost je nezbytné zajistit vysokou úroveň ochrany autorských práv, a proto je nutné zaujmout vyvážený přístup, jehož cílem je zajistit zachování a rozvíjení tvořivosti v zájmu všech;

21. připomíná, že systém autorského práva je nejvhodnějším systémem pro hospodářství založené na znalostech a schopnostech;
22. zdůrazňuje, že evropský rámec autorského práva, který poskytuje vysokou ochranu, je nezbytnou podmínkou dalších inovací a soustavného investování vydavatelů do nových elektronických výrobků a služeb, které výrazně napomáhají Evropské unii v její snaze stát se nejvýznamnějším hráčem v celosvětové znalostní ekonomice;
23. domnívá se, že dodržování autorského práva a práv s ním souvisejících je nejlepší zárukou rozvoje legálního trhu s digitálními produkty;
24. konstatuje, že zachování rozmanitosti nabídky kulturních produktů a služeb a šíření zboží a služeb na území EU závisí také na dodržování a ochraně autorského práva a práv s ním souvisejících;
25. zdůrazňuje, že dynamičnost a rozmanitost evropské umělecké tvorby je jedním ze základů svobody projevu;
26. připomíná, že dodržování autorského práva a práv s ním souvisejících je prostředkem umožňujícím zachovat rozdílné národní kultury;
27. je přesvědčen, že nositelé práv musí mít možnost těžit z výhod ochrany autorského práva a práv s ním souvisejících tam, kde jsou tato práva stanovena, a to nezávisle na státních hranicích nebo způsobech využití a během celého období jejich platnosti;
28. připomíná, že informační společnost otevírá nové trhy, kde mohou být chráněná díla užívána prostřednictvím elektronických produktů a interaktivních služeb;
29. vyjadřuje spokojenost nad úspěchem projektu Europeana, který dokazuje, že evropský přístup kombinující dodržování autorského práva a lepší přístup uživatelů k tvůrčímu obsahu šířenému on-line, je životaschopný; konstatuje, že protože Europeana funguje na základě partnerské spolupráce a stálého dialogu mezi všemi zainteresovanými stranami, zaručuje celistvost děl a vysokou kvalitu jejich legální digitalizace; připomíná dále, že právní předpisy Společenství v oblasti autorského práva stanoví, že aby mohla být chráněná díla digitalizována a zpřístupněna on-line, byť v podobě výňatků, je nutné nejprve obdržet oprávnění ze strany nositelů práv; zdůrazňuje, že tato zásada je jedním ze základních kamenů projektu Europeana;
30. považuje za důležité, aby bylo zaručeno dodržování práva duševního vlastnictví autorů a vyjadřuje své znepokojení nad širokým používáním pracovních smluv (tzv. „work for hire“), které stanoví nucené zcizení honorářů plynoucích z autorských práv a které poškozují autorské právo tvůrce díla i úctu k dílům;

Úprava výjimek

31. připomíná, že podle čl. 5 odst. 5 směrnice 2001/29/ES mohou být všechny výjimky, které

tato směrnice stanoví, použity pouze ve zvláštních případech, které nejsou v rozporu s běžným způsobem užití díla a nejsou jimi nepřiměřeně dotčeny oprávněné zájmy nositele práv (pravidlo „trojitého testu“);

32. je přesvědčen, že digitalizace děl by měla zohledňovat autorské právo a práva s ním související a nesmí být v rozporu s běžným způsobem užití děl na internetu, zejména s ohledem na příjmy pocházející z uplatňování práva na zpřístupnění díla veřejnosti;
33. domnívá se, že přístup založený na úplném seznamu nepovinných výjimek, který zvolila směrnice 2001/29/ES, je dostatečně pružný a i nadále vhodný;
34. domnívá se, že vytváření digitálních knihoven přístupných na internetu a vybudovaných na základě digitalizačních projektů ve velkém měřítku musí probíhat v plné shodě s nositeli autorských práv a práv s nimi souvisejících a na základě dobrovolných dohod, jež jsou s nimi uzavřeny;
35. domnívá se, že je nezbytné plné uplatnění výjimky, již ve prospěch zdravotně postižených osob stanoví čl. 5 odst. 3 písm. b) směrnice 2001/29/ES;
36. vybízí ke zvážení rizika, které pro ochranu autorského práva a práv s ním souvisejících představuje výjimka z práva na rozmnožování a sdělování dalším osobám, jež se uplatňuje na aplikovaný vědecký výzkum v souvislosti s dálkovým studiem;
37. domnívá se, že vědci a výzkumní pracovníci by se společně s nakladateli měli zapojit do systémů dobrovolného udělování licencí s cílem rozšířit přístup k dílům pro vzdělávací a výzkumné účely; zvláště však upozorňuje na význam vědeckých časopisů, které hrají klíčovou úlohu v procesu srovnávacího hodnocení (tzv. „peer review“), jenž umožňuje potvrdit výsledky univerzitního výzkumu, a které finančně závisejí na předplatném;
38. domnívá se, že je třeba podpořit interoperabilitu služeb on-line a různého vybavení určeného k jejich využívání za účelem posílení legální nabídky a rozvinutí konkurenceschopného trhu on-line;
39. domnívá se, že díla vytvořená uživateli musejí dodržovat autorské právo a práva s ním související a že není nezbytné zavádět novou výjimku pro „díla vytvořená uživateli“;

Uplatňování práv

40. připomíná, že neoprávněné využívání děl ohrožuje jak hospodářské výsledky kulturních odvětví, tak další pokračování tvůrčí činnosti a závažně poškozuje uměleckou tvorbu a technologickou inovaci;
41. uznává význam finančních prostředků, které vydavatelé investují do produkce obsahu a do jeho šíření jak v papírové, tak v i digitální podobě, a zdůrazňuje, že je nezbytné účinně bojovat s působením třetích subjektů, které nedodržují evropské právní předpisy v oblasti autorského práva a které tyto investice podrývají;
42. domnívá se, že boj s pirátstvím je třeba vést na několika frontách: vzděláváním a prevencí, zlepšováním dostupnosti a rozšiřováním legální digitální nabídky, spoluprací a trestními

sankcemi;

43. podporuje vytváření prostředí, které příznivě ovlivňuje legální distribuci a přístup k nabídce tvůrčího obsahu šířeného on-line;
44. zdůrazňuje, že je důležité umožnit všeobecný přístup k obsahu chráněnému autorským právem, pokud budou důsledně dodržovány předpisy týkající se autorského práva;
45. naléhavě žádá, aby byla vyjasněna situace v oblasti konkurenceschopného trhu s autorskými právy a právy s nimi souvisejícími v on-line prostředí (vzhledem k věci CISAC);
46. připomíná, že činnost internetových stránek nabízejících stahování děl a služeb chráněných autorským právem nebo právy s ním souvisejícími, stejně jako výměna souborů či služeb chráněných autorským právem nebo právy s ním souvisejícími, která je uskutečňována na základě tzv. „peer to peer“, je bez souhlasu nositelů práv protiprávní;
47. podporuje vytvoření mechanismů v jednotlivých členských státech, které by fungovaly na základě oznámení podaných nositeli práv a prosazovaly by dodržování autorských práv na internetu, přičemž by uplatňovaly odstupňované sankce;
48. souhlasí s činností, kterou vyvinuly některé vnitrostátní justiční orgány několika států proti internetovým stránkám, které protizákonně rozšiřují díla on-line (např. „The Pirate Bay“);
49. vyzývá k tomu, aby byla činnost těchto stránek soudními orgány členských států zastavena;
50. vybízí Komisi, aby vyhodnotila uplatňování čl. 8 odst. 3 směrnice 2001/29/ES a aby zvážila, jaké prostředky by byly nejvhodnější pro boj proti pirátství, především na internetu, s cílem podpořit a rozvinout bohatý trh s on-line produkty;
51. podporuje zprovoznění a využívání nových evropských internetových technologií identifikace a rozpoznávání děl, které by byly bezplatné a volně dostupné, a podporuje stávající technologie, jejichž cílem je usnadnit rozpoznání pirátských produktů od produktů legálních;
52. vybízí ke zvážení možnosti zavést odpovědnost poskytovatelů internetového připojení v boji proti pirátství;
53. žádá, aby poskytovatelé internetového připojení spolupracovali při předcházení elektronickému pirátství a jeho potírání;
54. vybízí k tomu, aby byla legální nabídka děl na internetu rozšířena, například prostřednictvím snížení DPH uplatňované na digitální služby;
55. domnívá se, že vzdělávání a informovanost jsou klíčovými pojmy, a zároveň vyzývá Komisi, aby se zajistila transparentnost a interoperabilita systémů řízení digitálních práv;
56. vyzývá Komisi, aby rozšířila oblast působnosti své příští hodnotící zprávy o uplatňování směrnice 2001/29/ES také na uplatňování jejího čl. 3 odst. 2 písm. a); domnívá se, že by

bylo vhodné, aby Komise přezkoumala nové způsoby, jak zlepšit situaci výkonných umělců, pokud by bylo uplatňování těchto ustanovení vyhodnoceno jako nedostatečné;

o

o o

57. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

I. Autorské právo a práva s ním související v informační společnosti

Ochrana autorského práva a práv s ním souvisejících je v informační společnosti důležitým prvkem pro rozvoj hospodářského života na vnitřním trhu.

Autorské právo tradičně přiznává autorovi dvě zásadní majetková práva: právo na rozmnožování a právo na sdělování veřejnosti.

Informační společnost otevírá nové trhy, kde mohou být chráněná díla užívána prostřednictvím elektronických produktů a interaktivních služeb.

Za těchto okolností je ochrana autorského práva a práv s ním souvisejících jednou z podmínek pro povzbuzení tvořivosti a inovace a také pro podporu různých kultur.

Autorské právo a práva s ním související nejsou jen odměnou pro tvůrce za práci již odvedenou, ale také prostředkem, který je má podněcovat k další tvorbě. Ještě důležitější je tento stimulační moment pro výrobce a distributory.

Nositelé práv tedy musí mít možnost těžit z výhod ochrany autorského práva a práv s ním souvisejících tam, kde jsou tato práva stanovena, a to nezávisle na státních hranicích nebo způsobech využití a během celého období jejich platnosti.

V informační společnosti brzdí pirátství tvořivou činnost, která má přinášet zisk.

Je třeba vzít v úvahu, že digitální produkty se vyznačují atypickou strukturou nákladů, kdy hlavní část výdajů souvisí s koncepcí a výrobou.

Je třeba vyhnout se podřívání autorského práva v souvislosti s technickým pokrokem

Boj proti pirátství je třeba vést na několika frontách: vzděláváním a prevencí, zlepšováním dostupnosti legální digitální nabídky, spoluprací a trestními sankcemi.

V současné době je nezbytné zajistit rovnováhu mezi legitimními zájmy autorů a zájmy veřejnosti a společnosti, v souladu se Všeobecnou deklarací lidských práv OSN, jejíž článek 27 stanoví, že: „(1) Každý má právo svobodně se účastnit kulturního života společnosti, užívat plodů umění a podílet se na vědeckém pokroku a jeho výtěžcích. (2) Každý má právo na ochranu morálních a materiálních zájmů, které vyplývají z jeho vědecké, literární nebo umělecké tvorby.“

Směrnice 2001/29/ES o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti má tři cíle:

- potvrdit práva autora a nositelů práv s nimi souvisejících s ohledem na zvláštní rysy digitálního prostředí;
- definovat režim určování výjimek z těchto práv;
- zajistit právní ochranu technologických prostředků, jimiž jsou díla a služby opatřeny, s cílem zabránit úkonům, k nimž nositelé práv nedali souhlas.

Směrnice je v souladu se smlouvami Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO) z roku 1996 o autorském právu.

Pokud jde o její provádění, ponechává směrnice členským státům velkou volnost, takže

vznikla v některých státech právní nejistota a vyskytly se rozdíly mezi členskými státy způsobené množstvím volitelných ustanovení, která jim poskytují možnost vybrat si z „nabídky“, jež obsahuje mnoho výjimek z formulovaných práv. Svěřuje tak, často poměrně vágně formulovanými ustanoveními, zavedení právní ochrany členským státům.

II. Skutečnosti, podle nichž lze hodnotit uplatňování směrnice 2001/29/ES

Zpráva Evropské komise o uplatňování směrnice 2001/29/ES o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (SEK(2007)1556) zkoumá, jak členské státy provádějí a jak vnitrostátní soudy uplatňují články 5 (výjimky a omezení), 6 (povinnosti týkající se technologických prostředků) a 8 (sankce a ochranné prostředky) této směrnice.

Režim určování výjimek a jeho uplatňování a praktické provádění

Článek 5 dotčené směrnice rozeznává výjimku povinnou (odst. 1) a výjimky volitelné, buď jen z práva na rozmnožování (odst. 2), nebo z práva na rozmnožování, sdělování veřejnosti a zpřístupňování veřejnosti (odst. 3), přičemž mohou být stanoveny výjimky také z práva na rozšiřování (odst. 4).

Odstavec 5 podřizuje všechny výjimky a omezení různých práv, které jsou ve směrnici uvedeny, pravidlu „trojitého testu“, takže „*mohou být použity pouze ve zvláštních případech, které nejsou v rozporu s běžným způsobem užití díla nebo jiného předmětu ochrany a nejsou jimi nepřiměřeně dotčeny oprávněné zájmy nositele práv*“. Tento „trojitý test“ vychází z čl. 9 odst. 2 Bernské úmluvy, který se týká práva na rozmnožování literárních a uměleckých děl, a z čl. 10 smluv WIPO z roku 1996.

Článek 5 odst. 1 stanovuje výjimku z práva na rozmnožování, která se týká dočasného, krátkodobého či příležitostného rozmnožení, jež tvoří nedílnou součást technologického procesu.

Článek 2 dotčené směrnice vymezuje právo na rozmnožování v co nejširších mantinelech, avšak v digitálním prostředí existuje velmi mnoho kopií, často jen krátce. Ty nejsou ošetřeny zvláštním ustanovením, proto je tento typ rozmnožení, nevyhnutelný u některých způsobů sdělování, předmětem jediné povinné výjimky ve směrnici (čl. 5 odst.1).

Naproti tomu rozsudkem ve věci Google-Copiepresse ze dne 13. února 2007 belgický soud rozhodl, že kopie internetové stránky uložená na serveru Google a existence odkazu, který umožňuje veřejný přístup na tutéž stránku, je v rozporu s právem na rozmnožování a s právem na sdělování veřejnosti.

Všechny členské státy s výjimkou Spojeného království a Irska provedly výjimku pro rozmnožení vytvářené k soukromému užití podle čl. 5 odst. 2 písm. b), avšak rozdílně. Jak belgický, tak i francouzský soud ostatně rozhodly, že se nejedná o vždy použitelné právo (*Test Achats v. EMI*, rozsudek Cour d'Appel v Bruselu ze dne 9. září 2005 a *Studio Canal v. S. Perquin a Union fédérale des consommateurs Que Choisir*, rozsudek Cour de Cassation v Paříži ze dne 28. února 2006).

Výjimka stanovená čl. 5 odst. 2 písm. c) ve prospěch zvláštních úkonů rozmnožování uskutečněných knihovny a dalšími organizacemi, které nesledují komerční prospěch, není bez omezení. Omezuje se na specifické případy, jakými jsou třeba kopie, jež vznikají kvůli nutné ochraně originálů v knihovnách.

Vydavatelé se například domnívají, že mají právo udělit předběžný souhlas s „naskenováním“ knihy, jako tomu bylo v případě žaloby na portál Google podané společností Groupe La Martinière a dalšími dne 6. června 2006 u Tribunal de Grande Instance v Paříži.

Je zřejmé, že velmi vážnou újmu pro nositele autorských práv může představovat zařazování děl do digitálních knihoven.

Výjimka ve prospěch tisku stanovená čl. 5 odst. 3 písm. c), která se týká aktuálních událostí, byla některými členskými státy interpretována velmi volně, ale rozsudkem ve věci *Copiepress v. Google* belgický soud rozhodl, že tato výjimka se nevztahuje na nekomentovanou kopii částí článku použitou portálem Google. Podle stejného rozsudku nelze na službu Google.News uplatnit výjimku pro citáty pro účely kritiky nebo recenze podle čl. 5 odst. 3 písm. d).

Výjimka stanovená čl. 5 odst. 3 písm. k), která se týká užití pro účely karikatury či parodie, byla vnitrostátními právními předpisy prováděna s citelnými rozdíly, například ve Spojeném království není stanovena vůbec, kdežto v Německu je přísně vymezena judikaturou Krajského soudu v Hamburku rozhodnutím o „thumbnails“ ze dne 5. září 2003.

Ochrana technologických prostředků

Článek 6 směrnice požaduje od členských států, aby zajistily právní ochranu před obcházením jakýchkoliv účinných ochranných technologických prostředků (TPM, „technological protection measures“) a před jejich šířením.

Podle čl. 6 odst. 3 je „technologickým prostředkem“: „*jakákoliv technologie, zařízení nebo součástka, které jsou při své obvyklé funkci určeny k tomu, aby zabraňovaly úkolům nebo omezovaly úkony ve vztahu k dílům nebo jiným předmětům ochrany, ke kterým nebylo uděleno svolení nositele jakýchkoliv autorských práv nebo práv s ním souvisejících stanovených právními předpisy, nebo právem sui generis stanoveným v kapitole III směrnice 96/9/ES*“.

Německá judikatura rozsudkem ve věci *Heise Online* z roku 2005 zakázala nabízet software, který by umožňoval obcházet jakékoli ochranné technologické prostředky, byť jen formou odkazu na internetové stránky registrované v zemích, v nichž je ochrana autorského práva slabší.

Pojem „účinný technologický prostředek“ byl převzat všemi členskými státy kromě Slovenska a Švédska.

Článek 6 odst. 4 stanoví, že aby zaručily uplatňování výjimek mohou členské státy přijmout – v případě neexistence dobrovolných prostředků použitých nositeli práv – *vhodná opatření* na ochranu technologických prostředků ve prospěch uživatelů výjimek, které jsou uvedeny v **čl. 5 odst. 2 písm. a), b), c) a e)** a v **čl. 5 odst. 3 písm. a), b) nebo e)**. Toto dosti široké vymezení „vhodných opatření“ uplatňují členské státy různě, například v Rakousku, České republice a Nizozemsku uplatňována nejsou, naopak ve Finsku, Dánsku, Estonsku, Řecku a Maďarsku existují opatření týkající se zprostředkování a arbitráže, a dále v Belgii, Německu, Španělsku a Irsku je možné podat soudní žalobu. Ve Francii se lze proti takovému

jednání bránit v rámci správního postupu.

Sankce a ochrana nositelů autorského práva a práv s ním souvisejících

Článek 8 odst. 3 směrnice 2001/29 stanoví, že „členské státy zajistí, aby nositelé práv měli možnost žádat o soudní zákaz ve vztahu ke zprostředkovatelům, jejichž služby jsou třetí stranou využívány k porušování autorského práva nebo práv s ním souvisejících“. Tento článek explicitně provedlo jen Rakousko, Řecko, Litva a Belgie, kdežto v ostatních členských státech stávající předpisy již poskytují rovnocennou ochranu.

V posledních letech se vyskytlo více žalob proti poskytovatelům internetového připojení a provozovatelům tzv. „webhostingu“.

Dne 29. června 2007 nařídil Tribunal de Première Instance v Bruselu společnosti Scarlet (dříve Tiscali) nainstalovat „filtry“, aby se zabránilo zneužití souborů na principu „peer to peer“. Obdobně nařídil dánský soud dne 10. února 2006 provozovateli nejmenovaného serveru, aby nadále neposkytoval připojení k internetu uživatelům, kteří porušují autorské právo, a dne 25. října 2006, opět v Dánsku, bylo provozovateli serveru TELE2 nařízeno, aby svým uživatelům zablokoval přístup na ruské internetové stránky AllofMP3.com, které umožňovaly ilegálně stahovat písně.

Velmi citlivou oblast představují sítě „peer to peer“, tedy internetové stránky a programy, s jejichž pomocí uživatelé internetu mezi sebou, přímo či prostřednictvím společné internetové stránky, sdílejí soubory, jež obsahují kopie děl nebo chráněné materiály bez souhlasu nositelů práv (např. centralizovaná síť Napster či decentralizovaná síť Kazaa).

Kromě výše uvedeného sdílení „peer to peer“ je činnost provozovatelů internetových stránek, jež nabízejí stahování děl a chráněných materiálů bez získání potřebného souhlasu také protiprávní a nemůže na ni být použita žádná výjimka.

Také činnost uživatelů internetu, kteří předávají soubory svým kolegům, je třeba vnímat jako protiprávní jednání, které naplňuje podstatu sdělování veřejnosti bez možnosti použít výjimky.

Pokud jde o stahování souborů („download“), lze pochybovat, že představuje akt rozmnožování, na nějž by bylo možné použít výjimku soukromé kopie (čl. 5 odst. 2 písm. b)) vytvořené fyzickou osobou pro soukromé užití a pro účely, které nejsou přímo ani nepřímo komerční. Avšak v tomto případě je třeba také zvážit, zda je zdroj zákonný, či nikoliv.

Na těchto základech se dnes pohybují nositelé práv, pokud jde o dosažení dohody s poskytovateli přístupu na internet. Navrhují zavést oznamovací postup při podezření na protiprávní jednání, aby poskytovatelé internetového připojení přijímali v přiměřené lhůtě opatření, která jsou nezbytná vůči uživatelům internetu a která by umožnila získávat jejich úplné kontaktní údaje pro účely trestního stíhání. Tento postup by však mohl být v rozporu s ochranou osobních údajů.

Podle rozsudku ESD ve věci „Telefónica“ ze dne 29. ledna 2008 totiž právo Společenství neukládá členským státům povinnost sdělit osobní údaje v rámci občanskoprávního řízení s cílem zajistit účinnou ochranu autorského práva. Soudní dvůr nicméně hovoří o nezbytném

sladění ochrany rozdílných základních práv, tedy jak práva na respektování soukromého života, tak zároveň také práva na ochranu duševního vlastnictví a na účinnou právní ochranu. Rozsudek ve věci „Telefónica“ opět potvrzuje význam ochrany práv duševního vlastnictví, aniž by poskytovatelům internetového připojení či poskytovatelům služeb elektronických komunikací bránil ve spolupráci s nositeli práv při boji proti internetovému pirátství.

8. 10. 2008

STANOVISKO VÝBORU PRO PRŮMYSL, VÝZKUM A ENERGETIKU

pro Výbor pro právní záležitosti

o zprávě Komise týkající uplatňování směrnice 2001/29/EC o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (2008/2121(INI))

Navrhovatelka: Silvia-Adriana Țicău

NÁVRHY

Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku vyzývá Výbor pro právní záležitosti jako příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

1. opakovaně zdůrazňuje, že informační společnost je jedním z hlavních pilířů Lisabonské strategie, který se zakládá jak na přístupu ke znalostem, tak i na ochraně digitálního obsahu pomocí přísného a účinného systému ochrany autorského práva a práv s ním souvisejících, a dále klade důraz na to, že tato ochrana musí podporovat inovace, respektovat technickou neutralitu a zohledňovat oprávněné zájmy spotřebitelů dbalých zákonů a poskytovatelů internetových služeb;
2. zdůrazňuje, že je nezbytné dosáhnout právní jistoty, pokud jde o autorské právo v informační společnosti, a poukazuje na nutnost další harmonizace v této oblasti, a to v rámci EU i mezi EU a Spojenými státy;
3. znovu připomíná, že směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti¹ je jednou z významných součástí právních předpisů Společenství v oblasti ochrany duševního vlastnictví v digitálním prostředí v souladu „se smlouvami týkajícími se Internetu“ Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO); připomíná dále, že tyto právní předpisy v praxi dobře fungují a pomáhají podporovat dynamicky se rozvíjející společnost v rámci Evropské unie;
4. podotýká, že díky informačním technologiím vzniká potřeba moderního autorského práva

---

¹ Úř. věst. L 167, 22.6.2001, s. 10.

a práv s ním souvisejících a že je nutné zajistit ochranu těchto práv s jasným rozlišením mezi veřejnými orgány odpovědnými za jejich prosazování a mezi subjekty jednajícími v rámci příslušného právního rámce;

5. připomíná rychlý nárůst množství internetového obsahu vytvořeného uživateli a jeho přínos k tvořivosti; uznává, že se jedná o sektor, jehož hodnota stále roste; podotýká, že to je podmíněno možností výměny informací a že je tuto skutečnost nutné vzít v úvahu; v této souvislosti připomíná, že zatímco ochrana autorského práva vede ke stimulaci investic a vytváření obsahu, důkladně zvážené výjimky jsou z hlediska zajištění přístupu k poznatkům, tvořivosti a inovacím stejně důležité;
6. zdůrazňuje, že ve zprávě Komise o uplatňování směrnice 2001/29/ES se konstatuje, že v členských státech existují rozdíly v uplatňování čl. 5, 6 a 8 této směrnice, které vedou k odlišné interpretaci a rozdílným rozhodnutím soudů v jednotlivých členských státech, a znovu připomíná, že se tato rozhodnutí nyní stala součástí judikatury;
7. žádá Komisi, aby pokračovala v přísném monitorování uplatňování směrnice 2001/29/ES a pravidelně o věci informovala Evropský parlament a Radu;
8. vítá schválení zelené knihy s názvem „Autorské právo ve znalostní ekonomice“ ze strany Komise a žádá Komisi, aby po konzultaci se všemi zainteresovanými stranami přezkoumala směrnici 2001/29/ES a upřesnila znění čl. 5, 6 a 8 s cílem zajistit harmonizaci právního rámce v oblasti ochrany autorského práva v informační společnosti na úrovni Společenství;
9. vyzývá Komisi, aby při dalším hodnocení aspektů směrnice 2001/29/EC výše uvedené včetně zelené knihy s názvem „Autorské právo ve znalostní ekonomice“ vzala v úvahu usnesení Parlamentu ze dne 31. ledna 2008 o Evropském výzkumném prostoru: Nové perspektivy, které vyzdvihuje význam respektování duševního vlastnictví a zdůrazňuje, že investice nakladatelství do infrastruktury, funkčnosti a do elektronických odkazů vedly k významnému zlepšení v oblasti šíření informací a poznatků.

VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	7.10.2008
Výsledek závěrečného hlasování	+: 34 -: 3 0: 0
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Jan Březina, Jerzy Buzek, Jorgo Chatzimarkakis, Giles Chichester, Dragoş Florin David, Pilar del Castillo Vera, Den Dover, Nicole Fontaine, Norbert Glante, András Gyürk, David Hammerstein, Mary Honeyball, Ján Hudacký, Romana Jordan Cizelj, Werner Langen, Pia Elda Locatelli, Eluned Morgan, Angelika Niebler, Reino Paasilinna, Atanas Paparizov, Francisca Pleguezuelos Aguilar, Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Paul Rübig, Britta Thomsen, Patrizia Toia, Claude Turmes, Nikolaos Vakalis, Adina-Ioana Vălean
Náhradník(ci) přítomný(i) při závěrečném hlasování	Manuel António dos Santos, Juan Fraile Cantón, Neena Gill, Pierre Pribetich, Silvia-Adriana Țicău, Vladimir Urutchev
Náhradník(ci) (čl. 178 odst. 2) přítomný(i) při závěrečném hlasování	José Javier Pomés Ruiz

7. 11. 2008

STANOVISKO VÝBORU PRO VNITŘNÍ TRH A OCHRANU SPOTŘEBITELŮ

pro Výbor pro právní záležitosti

o zprávě Komise o uplatňování směrnice 2001/29/ES o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (2008/2121(INI))

Navrhovatelka: Janelly Fourtou

NÁVRHY

Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů vyzývá Výbor pro právní záležitosti jako příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

1. konstatuje, že tvůrčí odvětví se rychle rozvíjejí, na HDP Unie (2003) se podílejí 2,6 % a zaměstnávají více než pět milionů lidí;
2. připomíná, že ochrana autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti je významným prvkem rozvoje hospodářského života vnitřního trhu, který podporuje pozitivní dynamiku pobídek, tvorby, investic a šíření děl evropským spotřebitelům;
3. připomíná, že Evropské společenství a členské státy jsou povinny dodržovat mezinárodní rámec autorského práva, zejména čl. 9 odst. 2 Bernské úmluvy o ochraně literárních a uměleckých děl z roku 1886 a článek 13 dohody o obchodních aspektech práv duševního vlastnictví, jenž je převzat v čl. 5 odst. 5 směrnice 2001/29/ES;
4. zdůrazňuje, že je důležité umožnit všeobecný přístup k obsahu chráněnému autorským právem a zároveň důsledně dodržovat předpisy týkající se autorského práva;
5. zdůrazňuje, že technologická opatření nesmí nadměrně nebo neoprávněně omezovat práva osob, které produkty chráněné autorským právem využívají v souladu s právními předpisy;
6. uznává, že rozsáhlé šíření vědomostí podporuje otevřenost a sociální soudržnost, zdůrazňuje však, že pro duševní tvůrčí činnost je nezbytné zajistit vysokou úroveň ochrany autorských práv, a proto je nutné zaujmout vyvážený přístup, jehož cílem je

zajistit zachování a rozvíjení tvořivosti v zájmu všech;

7. zdůrazňuje, že evropský rámec autorského práva, který obsahuje vysoký stupeň ochrany, je nezbytnou podmínkou soustavné inovace a investování vydavatelů do nových elektronických výrobků a služeb, které výrazně napomáhají Unii v její snaze stát se nejvýznamnějším subjektem znalostní ekonomiky na světové úrovni;
8. domnívá se, že výjimky a omezení v oblasti autorského práva a práv s ním souvisejících lze nejučinněji poskytovat na úrovni jednotlivých států, neboť tak je možné nejpružněji reagovat na rychle se měnící podmínky v informační společnosti;
9. konstatuje, že tato první zpráva týkající se uplatňování článků 5, 6 a 8 směrnice 2001/29/ES nemůže být podkladem pro relevantní hodnocení, neboť k provedení směrnice v členských státech došlo opožděně, a vyzývá proto Komisi, aby soustředila své úsilí na důsledné provádění směrnice 2001/29/ES ve všech jejích aspektech a aby zajistila vyváženost mezi odměnami držitelům autorských práv a šířením děl ve prospěch evropských spotřebitelů;
10. vyjadřuje politování nad tím, že se Komise ve své zprávě nezabývala legislativní praxí v zemích, které k Unii přistoupily až po přijetí směrnice;
11. přeje si, aby si Komise vyhradila více času k sestavení obsažnějšího přehledu prováděcích opatření a budoucí judikatury;
12. domnívá se, že tato směrnice musí být uplatňována v širším rámci a zejména s ohledem na ustanovení týkající se elektronického obchodu obsažená ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu¹, a ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004 o dodržování práv duševního vlastnictví², a dále s ohledem na ustanovení o ochraně údajů, obsažená ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů³
13. konstatuje, že směrnice 2001/29/ES stanoví právní možnosti pro uplatňování práv, a podporuje rozvoj a uplatňování alternativ, které zahrnují arbitráž, mediaci nebo autoregulační systémy, na nichž se podílejí různé subjekty digitálního světa;
14. domnívá se, že vzdělávání a informovanost jsou klíčovými pojmy, a zároveň vyzývá Komisi, aby se ujistila o transparentnosti a interoperabilitě systémů řízení digitálních práv.

---

¹Úř. věst. L 178, 17.7. 2000, s. 1.

² Úř. věst. L 157, 30.4.2004, s. 45.

³ Úř. věst. L 281, 23.11.1995, s. 31.

VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	6.11.2008
Výsledek závěrečného hlasování	+: 34 -: 1 0: 1
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Mia De Vits, Janelly Fourtou, Evelyne Gebhardt, Martí Grau i Segú, Małgorzata Handzlik, Malcolm Harbour, Christopher Heaton-Harris, Anna Hedh, Iliana Malinova Iotova, Pierre Jonckheer, Kurt Lechner, Lasse Lehtinen, Toine Manders, Catuscia Marini, Arlene McCarthy, Nickolay Mladenov, Zita Pleštinská, Giovanni Rivera, Zuzana Roithová, Heide Rühle, Leopold Józef Rutowicz, Salvador Domingo Sanz Palacio, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Marianne Thyssen, Jacques Toubon, Bernadette Vergnaud, Barbara Weiler, Marian Złotea
Náhradník(ci) přítomný(i) při závěrečném hlasování	Wolfgang Bulfon, Colm Burke, Joel Hasse Ferreira, Andrea Losco, Manuel Medina Ortega, Anja Weisgerber
Náhradník(ci) (čl. 178 odst. 2) přítomný(i) při závěrečném hlasování	Maddalena Calia, Francesco Ferrari, Mario Mauro, Willem Schuth

VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	20.1.2009
Výsledek závěrečného hlasování	+: 22 -: 0 0: 0
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Carlo Casini, Bert Doorn, Monica Frassoni, Giuseppe Gargani, Neena Gill, Othmar Karas, Klaus-Heiner Lehne, Katalin Lévai, Antonio López-Istúriz White, Manuel Medina Ortega, Hartmut Nassauer, Aloyzas Sakalas, Eva-Riitta Siitonen, Francesco Enrico Speroni, Diana Wallis, Rainer Wieland, Jaroslav Zvěřina, Tadeusz Zwiefka
Náhradník(ci) přítomný(i) při závěrečném hlasování	Brian Crowley, Eva Lichtenberger, József Szájer, Jacques Toubon, Ieke van den Burg